

خوراک مرغ تخمگذار: مش یا کرامبل

اغلب تحقیقات انجام شده در زمینه شکل خوراک، در رابطه با جوجه گوشتی بوده است. تحقیقات در مورد خوراک طیور تخمگذار، کم بوده و اغلب بی نتیجه مانده اند. بر طبق برخی گزارشات فقدان این اطلاعات و تحقیقات می تواند به دلیل تفاوت توسعه فیزیولوژیکی دستگاه گوارش مرغ تخمگذار بالغ در مقایسه با پرنده های گوشتی جوان و رفتارهای تغذیه ای آنها باشد. در یکی از تحقیقات اخیر، بیان شده در برخی از نقاط دنیا، مرغ های تخمگذار با خوراک مش تغذیه شده و در برخی قسمت های دیگر، خوراک کرامبل ترجیح داده می شود. بر اساس برخی گزارشات، در شرایط اقتصادی آفریقای جنوبی (سود کم در خوراک مرغ تخمگذار در مقابل هزینه های بالا و راندمان کارخانه خوراک) انتخاب گزینه تغذیه پرنده با خوراک مش، در این کشور و اغلب بخش های آفریقا و جدا از مزایای خوراک کرامبل یا پلت برای مرغ تخمگذار، تصمیمی مطمئن و اقتصادیست.

اندازه ذرات

گفته شده طیور تخمگذار، ابتدا ذرات درشت تر خوراک را مصرف می کنند. اما با رعایت موارد زیر، این مورد به تنهایی مشکلی ایجاد نخواهد کرد:

- اندازه ذرات مواد مختلف باید یکسان باشد.
- ذرات باید درشت باشند اما نه تا حدی که پرنده برای برداشتن آنها دچار مشکل شود.
- مدیریت دانخوری ها بسیار مهم است. پرنده ها باید ، یک تا دوبار در روز و بسته به سیستم خوراک دهی، قادر به خالی کردن دانخوری باشند.
- تحت شرایط خاص، تغذیه کرامبل خیلی بهتر است.
- اگر یک کارخانه خوراک قادر به تولید خوراکی با ذرات یکسان نیست، بهتر است از آن خوراک به صورت کرامبل شده استفاده شود.
- در شرایط استرس حرارتی ، خوراک کرامبل می تواند به بهبود مصرف خوراک کمک کند.
- بسیاری از اوقات شکل ظاهری سیلوهای ذخیره یا تجهیزات خوراک دهی از جریان مناسب خوراک مش جلوگیری می کنند. در این موارد، استفاده از خوراک کرامبل شده می تواند مفید باشد.

هزینه تولید پلت

هزینه تولید پلت برای مرغ تخمگذار خیلی گرانتر از پلت مرغ گوشتی است. خوراک مرغ تخمگذار حاوی حدود ۱۰٪ سنگ آهک است که منجر به اختلال سیستم برش و رولر شده و عملکرد فرآیند تولید پلت را

کاهش می دهد. در یک بازار رقابتی مانند آفریقای جنوبی، برای استفاده درست از دستگاه (آسیاب یا رولر) در کارخانه خوراک، فرآیند تولید پلت باید خیلی ارزانتر انجام شود. بسیاری از فعالان صنعت مرغ تخمگذار ماشین آلات مربوط به خوراک را طوری راه اندازی می کنند که شامل دستگاه پلت نباشد. اگر تولیدکننده خوراک نتواند سایر خوراک های پلت شده، مانند خوراک مرغ گوشتی را به تولید یا فروش برساند، هزینه اصلی خط تولید پلت مرغ تخمگذار، قانع کننده نخواهد بود. کارشناسان معتقدند، اغلب تولیدکنندگان تخم مرغ، به جای کرامبل از خوراک مش استفاده می کنند. یکی از مزایای تغذیه با مش این است که مرغ ها آهسته تر و زمان طولانی تری خوراک مصرف می کنند؛ این امر بدین معنی است که پرندگان بیکار نبوده و به نوک زدن به یکدیگر یا به قفس عادت نمی کنند.

گوارش و هضم

پژوهشگران عقاید مختلفی را در رابطه با تغذیه مرغ تخمگذار با مش یا پلت عنوان کرده اند که نشان دهنده هضم مؤثر خوراک به شکل مش می باشد. زیرا زمان ماندگاری مواد هضم شده مناسب بوده و در نتیجه موجب جذب ایده آل مواد مغذی می گردد. البته باید توجه داشت برای اطمینان از هضم و ماندگاری مناسب مواد در دستگاه گوارش، حداقل ۸۰٪ ذرات خوراک مش بین ۰/۵ تا ۳/۸ میلیمتر باشند. در مورد مرغ تخمگذار، گاهی اوقات اثر " پخت اولیه " جیره های پلت و بهبود مراحل بعدی هضم، توضیح داده می شود و نشان داده شده که در فرآیند هضم طبیعی آنها بسیار مؤثر است (مانند دانه کامل غلات) و مصرف خوراک آنها محدود می شود (۱۰۰ تا ۱۱۵ گرم/روز/ پرندگان). استفاده از ذرات بزرگتر (۳ تا ۳/۸ میلیمتر) سنگ آهک در خوراک مش قابل استفاده هستند در صورتیکه اگر در خوراک پلت استفاده شوند موجب فرسایش دای خواهند شد. همچنین تعیین بصری ذرات سنگ آهک درشت تر در خوراک مش نسبت به خوراک پلت آسانتر است. همانطور که گفته شد، تغذیه مرغ تخمگذار با خوراک مش ممکن است به علت طولانی تر بودن زمان مصرف خوراک موجب کاهش شیوع رفتار نوک زدن پرندگان به یکدیگر یا به قفس شود.

خوراک مش و گرد و غبار

گاهی اوقات، کثیفی و گرد و غبار هوا اشتباهاً به استفاده از خوراک مش نسبت داده می شود در حالیکه پلت های بی کیفیت (پایداری و مقاومت کم) نیز می توانند اثر مشابهی داشته باشند. تولید کنندگان خوراک مش مرغ تخمگذار ارسال خوراک به مزرعه پرورشی را به عنوان یک ابزار مدیریتی برای رضایت مشتری انجام می دهند. در صورتیکه، اگر خوراک مش به یک سالن پرورش مرغ گوشتی برسد، مرگذار بلافاصله با کارخانه تولید کننده تماس می گیرد.

اثرات مفید خوراک پلت یا کرامبل در مقایسه با خوراک مش، بر مصرف خوراک مرغ تخمگذار عبارتند از:

- سیستم های مختلف پرورش (فضای باز یا بسته) بر مصرف انرژی پرنده جهت بدست آوردن غذا مؤثر است.
  - ژنوتیپ های جدید با "مصرف خوراک باقیمانده منفی" (RFC-) به علت دارا بودن ظرفیت مصرف خوراک پایین تر، به خوراک هایی با چگالی بیشتر نیاز دارند.
  - پلت کردن، به علت استفاده از فرآیندهای حرارتی، با توانایی کاهش تعداد میکروارگانیسم ها یا باکتری های خوراک (سالمونلا)، تا حدی موجب بهداشت و سلامت خوراک می گردد.
- در حقیقت، وقتی بحث از برتری خوراک مش یا پلت در مرغ تخمگذار به میان می آید، بین تغذیه دانان تجاری هیچ اتفاق نظری وجود ندارد و آنچه در عمل اتفاق می افتد اولویت های منطقه ای در مورد انتخاب شکل خوراک است.

Reference

Lynette Louw and Ockert Einkamerer. Meal or crumbled feed for layers?. AFMA Matrix. July 2014.

ترجمه

گروه علمی - پژوهشی شرکت خوراک پرداز هزاره نوین - مهرماه ۹۳

Website: www.nmfeed.com

Email: info@nmfeed.com